

ОСОБЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ТА ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Планування охорони здоров'я на сучасному етапі слід розглядати як спеціально створену багатофакторну підсистему управління охороною здоров'я населення, що має динамічні цілі, багатогалузевий характер і функціональні зв'язки між елементами як всередині самої системи охорони здоров'я, так і з іншими галузями національної економіки. Планування охорони здоров'я має сприяти приведенню темпів і рівнів розвитку охорони здоров'я у відповідність до цілей зміцнення здоров'я населення.

Процес стратегічного планування є інструментом, що допомагає в прийнятті управлінських рішень. Його завдання - забезпечити нововведення і зміни в організації в достатній мірі. Стратегічне планування забезпечує основу для всіх управлінських рішень. Функції організації, мотивації і контролю орієнтовані на вироблення стратегічних планів. Не використовуючи переваги стратегічного планування, організації в цілому і окремі люди будуть позбавлені чіткого способу оцінки мети і напрямку розвитку організації [2, с. 78]. Стратегічний план, зазвичай, обґрунтовується кількісними показниками та відповідними розрахунками. У його основі лежить прогноз соціально - економічних процесів, які можна розділити на прогноз зовнішнього середовища і прогноз внутрішньої діяльності організації. Стратегічне планування діяльності медичних закладів в Україні де-факто ще не запроваджене. Для розв'язання цієї задачі повинні бути витримані певні вимоги, які ми викладемо далі.

Стратегія в сфері діяльності закладів охорони здоров'я повинна відповідати прагненням суспільства досягти благополуччя в стані здоров'я. Медичні заклади діють в унікальних умовах, за яких рівновага між громадськими та особистими інтересами є дуже нестійкою. Медичні стратеги, таким чином, не повинні лише сліпо виконувати свої завдання,

ігноруючи при цьому, яким чином їх рішення будуть впливати на ціну та якість лікування, а також його доступність для населення. Отже, частіше стратегія співробітництва, аніж конкуренції буде більш перспективною для задоволення потреб місцевих громад. При цьому роль керівника має бути пов'язана не лише із ініціюванням стратегічного планування, але й із здійсненням, об'єднанням та оцінкою цього процесу [1, с. 22]. Першочерговим завданням стратегічного планування діяльності медичних установ має стати забезпечення нововведень та змін в самій системі охорони здоров'я.

Спроби запровадження стратегічного планування у діяльність вітчизняних державних медичних закладів зіштовхуються з певними бар'єрами. Зокрема, вони планують свою діяльність не самостійно, а згідно нормативних та інструктивних актів та планів, сформованих вищестоячими організаціями. Єдиною неодмінною умовою успішного впровадження стратегічного підходу є наявність в організації так званої «впливової коаліції», готової підтримати цей процес, та особи, охочої її проштовхати. Аналіз проведений в процесі дослідження показав, що, зазвичай, застосування стратегічного планування ініціюється вищестоячими органами, а не керівниками медичних закладів.

Імплементация стратегічного планування як однієї з найважливіших складових сучасних державних технологій неможлива без серйозної зміни принципів і пріоритетів в організації діяльності органів місцевого самоврядування. Ця діяльність вимагає розподілу функцій стратегічного планування між законодавчими та виконавчими органами, а також залучення до неї різних соціальних та професійних спільнот[4, с. 84].

Необхідним атрибутом стратегічного планування діяльності медичних установ повинно бути організаційне стратегічне передбачення, що базується на досвіді попередніх стратегічних рішень та на розвитку перспективного бачення в управлінських кадрах.

Одним із ключових завдань, вирішення яких необхідне для нормальної організації державних закладів, є визначення соціальних норм, згідно яких державний заклад охорони здоров'я надає різні послуги населенню за рахунок бюджетів різних рівнів. Цю задачу дуже добре розуміють управлінці виробничої сфери, оскільки виробничий процес неможливо збудувати без описання процедур, з яких він складається, а

також визначення норм затрат і вартості кожної з них. В цьому контексті стратегічне планування повинне виступити як основа планування роботи як узгодження дій підрозділів адміністрації медичних закладів по використанню ресурсів в просторі і в часі.

В основі стратегічного планування як державної, так приватної медичної установи має лежати прогноз соціально-економічних процесів, які можна розділити на прогноз зовнішнього середовища і внутрішньої діяльності підприємства. Зазвичай, ініціація стратегічного планування має здійснюватися власником чи засновником, за участю керівників різних ланок.

Сучасний темп змін і підвищення рівня обізнаності є настільки високим, що стратегічне планування є єдиним можливим способом формального прогнозування майбутніх можливостей та загроз. Воно може забезпечити вищому керівництву засоби для складання плану на тривалий термін [3, с. 108]. Якщо в державних медичних закладах стратегічне планування тісно пов'язане з діяльністю органів місцевого самоврядування, оскільки вони знаходяться в комунальній власності і фінансуються в основному за рахунок місцевого бюджету, то в приватних такий зв'язок є меншим та опосередкованим.

Стратегічне планування в приватних медичних установах як у будь-яких комерційних організаціях є обґрунтованим та усвідомленим вибором цілей та стратегій їх розвитку, воно зумовлене постійним пошуком нових форм і видів діяльності для підвищення конкурентоспроможності. У приватному медичному закладі стратегічне планування забезпечує відповідність між організацією і зовнішнім середовищем, керованою та керуючою підсистемами та елементами організації. Індивідуалізація стратегій, де кожна організація має свої особливості, зумовлені складом персоналу, матеріально-технічною базою, організаційною культурою і іншими рисами, тому розробка стратегій повинна проводитись згідно з цими особливостями. Ще однією особливістю стратегічного планування в приватних медичних установах є чіткий організаційний розподіл задач стратегічного планування від задач оперативного планування. Тому запровадження стратегічного планування в приватних медичних установах є більш реальним ніж в державних.

Незважаючи на це, стратегічне планування на основі аналізу та виділення пріоритетів повинне бути запроваджене в практику обох типів лікарень, що дозволить забезпечувати чітку оцінку цілей і напрямів діяльності, визначати засоби та рішення для досягнення поставлених цілей.

Література:

1. Васюк Н.О. Мировой опыт подготовки современных менеджеров системы здравоохранения (обзор литературных источников) / Н.О. Васюк // Держ. управління. – 2012 – №1. – С.21 – 26.

2. Кучеренко Д. Г. Менеджмент організацій (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. - К., 2010. - 291 с.

3. Реформа больниц в новой Европе / Мартина Макки, Джудит Хали // Серия изданий Европейской обсерватории по системам здравоохранения [Под редакцией Мартина Макки, Джудит Хали]. Издательство «Весь Мир», 2010, 319 с.

4. Стадник В. В. Менеджмент : підручник / В. В. Стадник, М. А. Йохна. - 2-ге вид., доповн. - К. : Академвидав, 2010. - 472 с

ШИНКАРИК Тарас

слухач магістратури за спеціальністю

«Адміністративний менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри державного і
муниципального управління Попович Т.М.)

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ

В системі охорони здоров'я підвищення якості медичної допомоги є пріоритетним завданням, оскільки відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня якості життя громадян. Така пріоритизація обумовлена проблемами низької якості послуг, наявністю помилок у наданні медичної допомоги, здійсненні неналежної медичної практики в закладах охорони здоров'я тощо. Ці проблеми, як свідчать дослідження, є характерними і для зарубіжних країн. Так, через недостатню якість медичної допомоги та лікарські помилки у США щорічно помирає 44–98 тис. пацієнтів, у Європі в арбітражні суди щороку подається до 10 тис.